

Warszawa, 10 maja 2017

STANOWISKO ZWIĄZKU PRZEDSIĘBIORCÓW I PRACODAWCÓW WS. PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE NIEKTÓRYCH USTAW ZWIĄZANYCH Z SYSTEMAMI WSPARCIA RODZIN Z 27 KWIETNIA 2017 ROKU

Przedstawiony projekt ustawy należy ocenić pozytywnie. Zawiera on bowiem cały zestaw rozwiązań korzystnych dla rodzin, co w świetle bieżącej sytuacji demograficznej i niekwestionowanej potrzeby zwiększenia przyrostu naturalnego, jest kluczowe, jednak nie jest to jego jedyną zaletą. Proponowane przez projektodawcę zmiany zakładają bowiem m.in. modyfikacje systemu przyznawania tzw. świadczenia "500+", niewpływające oczywiście na samą jego naturę, lecz uszczelniające cały program i zapobiegające patologiom i nadużyciom w jego obszarze. Kierunek regulacji zaprezentowanych w omawianym projekcie, wydaje się być całkowicie słuszny i należy go poprzeć, stąd też całościowa ocena projektu musi być - jak wyżej wspomniano - pozytywna.

Jednym z ważniejszych problemów adresowanych w projekcie, jest kwestia niedostatecznej dostępności instytucji opieki nad dziećmi. Warto zaznaczyć, że wskutek podjętych już działań, liczba placówek rośnie, jednak dzieje się to wciąż w tempie nieproporcjonalnym do wzrostu potrzeb. Projektodawca zaproponował zatem cały pakiet rozwiązań służących docelowo obniżeniu kosztów posyłania dzieci do instytucji opieki, oraz zwiększenia ich liczby. W projekcie zawarta jest m.in. propozycja rozszerzenia listy podmiotów, które mogą założyć żłobek lub klub dziecięcy o powiaty, województwa i instytucje państwowe. Jest to - jak się wydaje - dosyć elementarna zmiana, mogąca jednak realnie wpłynąć na zwiększenie liczby instytucji opieki. W podobnym kierunku zmierzają zaproponowane zmiany w zakresie wymagań lokalowych i kadrowych, którym sprostać muszą żłobki i kluby dziecięce. Projektodawca proponuje ich złagodzenie, jednak w rozsądnym zakresie, tj. takim, który nie wpłynie na bezpieczeństwo i jakość opieki nad dziećmi. Wśród ujętych w projekcie postulatów, znajduje się m.in. taki, by opiekunem w żłobku lub klubie dziecięcym mogła być osoba, która ukończyła szkołę wyższą na dowolnym kierunku, którego program obejmuje zagadnienia związane z opieką lub rozwojem małego dziecka. Jednocześnie, proponuje się wprowadzenie obowiązku odbycia co dwa lata szkolenia z pierwszej pomocy. W projekcie zawarty jest również postulat zwiększenia liczby dzieci, które mogłyby być pod opieką jednego opiekuna do 10, pod warunkiem, że wszystkie z nich miałyby ukończony 2 rok życia, i nie znajdowałyby się wśród nich żadne dziecko niepełnosprawne lub wymagające szczególnej opieki.

Dodatkowo - i na tę propozycję należałoby zwrócić szczególną uwagę - w projekcie zawarta jest regulacja, by minister właściwy do spraw pracy mógł przeznaczać w skali roku dodatkowe 250 milionów złotych pochodzących z Funduszu Pracy, na powstawanie instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Dodatkowo, na potrzeby aktywizacji zawodowej osób, które zrezygnowały z pracy ze względu na niską dostępność żłobków i klubów dziecięcych, zabezpieczona w budżecie państwa

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak – prezes, wiceprezesa: Tomasz Pruszczyński, Dorota Wolińska, Marcin Nowacki

byłaby rezerwa celowa na kwotę drugich 250 milionów, co - jak przywołano w uzasadnieniu do ustawy - oznaczałoby zwiększenie aktualnej rezerwy celowej o 99 milionów złotych. Oznacza to, że problem zostałby rozwiązany kompleksowo - baza instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 zostałaby zwiększona, ale rodzice, którzy uprzednio musieli zrezygnować z pracy zawodowej, by móc zajmować się potomstwem, nie byłiby pozostawieni sami sobie. Ten komplet propozycji powinien pozytywnie wpłynąć na dostępność instytucji opieki nad dziećmi - urealnienie wymogów stawianych takim placówkom może spowodować duży wzrost ich liczby, ponieważ potrzeby w tym zakresie, jak już wspomniano, są ogromne i pozostają niezaspokojone od wielu lat.

Korzystnym dla rodzin postulatem zawartym w projekcie ustawy jest pomysł, by Karta Dużej Rodziny mogła być zdigitalizowana w formie aplikacji na tablety i smartfony. Jest to oczywiście dobra propozycja - wydaje się, że stopniowa cyfryzacja wszelkiego rodzaju dokumentów jest kierunkiem, w którym zmierza aktualnie Ministerstwo Cyfryzacji. Dobrze byłoby, gdyby te zmiany, czyniące korzystanie z dokumentów dużo wygodniejszym, dotyczyły również Karty Dużej Rodziny. W ramach projektu ustawy wyszczególnić można jeszcze przynajmniej kilka propozycji dotyczących Karty Dużej Rodziny, które udoskonalają system i często mają charakter techniczny, jednak warto wśród nich wyróżnić zmianę umożliwiającą ministrowi właściwemu do spraw rodziny wysyłanie członkom rodzin wielodzietnych, którzy podali swoje adresy poczty elektronicznej, informacji na temat Karty. Ma to być element rozszerzający działania promocyjno-informacyjne dotyczące dostępnych ofert, przy okazji jednak stanowi kanał promocyjny dla samych Partnerów, dzięki czemu przystępowanie do programu będzie dla nich bardziej atrakcyjne.

Na uwagę zasługują propozycje dotyczące uszczelnienia systemu przyznawania świadczeń "500+". W toku realizacji programu, Ministerstwo dopatrzyło się niepokojących tendencji, nie mających - jak wynika z uzasadnienia do projektu - charakteru powszechnego, jednak mimo wszystko szkodliwych. Cieszy zatem, że na tego rodzaju sygnały projektodawca zdecydował się szybko zareagować. Proponuje się więc m.in. wyłączenie stosowania przepisów dotyczących utraty i uzyskania dochodu w sytuacji, gdy wnioskodawca lub członek jego rodziny utraci dochód i w okresie 3 miesięcy od daty utraty dochodu ponownie uzyska dochód u tego samego pracodawcy (projektowane przepisy dotyczą również dochodów z innej pracy zarobkowej i pozarolniczej działalności gospodarczej, ale wydaje się, że najpowszechniejsze zastosowanie miałyby właśnie dla stosunków pracy). W ten sposób projektodawca chce uniknąć sytuacji, w której dana osoba "reguluje" swój dochód w taki sposób, by móc uzyskać świadczenie już na pierwsze dziecko. Jest to zdecydowanie nadużycie i wydaje się, że zaproponowane rozwiązanie przyczyni się do zmniejszenia skali jego występowania.

Jako korzystną zmianę należy uznać również propozycję wydłużenia okresu składania wniosków o świadczenie wychowawcze. W tej chwili, wnioski będą przyjmowane od 1 sierpnia, podczas gdy już od 1 września będzie można składać wnioski o zasiłek rodzinny, czy specjalny zasiłek opiekuńczy.

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak – prezes, wiceprezesi: Tomasz Pruszczyński, Dorota Wolińska, Marcin Nowacki

W oczywisty sposób doprowadzi to do kumulacji liczby wniosków składanych w urzędach, a w konsekwencji może negatywnie wpłynąć na tempo ich procedowania i przyznawania świadczeń.

W projekcie proponuje się, by wnioski w sprawie ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego składane drogą elektroniczną mogły być przyjmowane już od 1 lipca. Spowoduje to oczywiście wydłużenie "okienka" pomiędzy dwiema dużymi falami wniosków do urzędów, ale również może wpłynąć na popularyzację rozwiązań elektronicznych, co jest pożądane chyba przez wszystkich uczestników procesu.

Dodatkowo, plusem projektu jest jego swoista rzetelność - projektodawca słusznie bowiem zauważa, że przy skali pomocy rodzinom, jaką zapewnia program "500+", planowany wzrost kryteriów dochodowych uprawniających do świadczeń rodzinnych i wzrost wysokości świadczeń rodzinnych, dzięki któremu wysokość tych świadczeń miałyby zwiększyć się, jak przytoczono w uzasadnieniu, o kilka złotych, nie stanowi dla budżetów domowych rodzin dużego wsparcia. Jednocześnie, z punktu widzenia budżetu państwa, podwyższenie świadczenia przekłada się na milionowe koszty. Bardzo rozsądny jest zatem postulat, by te wzrosty planowane od dnia 1 listopada b.r. po prostu anulować.

Reasumując, przedstawiony projekt ustawy trzeba ocenić pozytywnie. Odpowiada on na istotny problem niedoboru miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych, doprecyzowuje wiele szczegółowych przepisów dot. systemu wsparcia finansowego rodzin, uszczelnia program "500+" i uatrakcyjnia Kartę Dużej Rodziny. W świetle fatalnych danych demograficznych, należy poprzeć zaproponowane w projekcie zmiany.

Cezary Kaźmierczak
Prezes ZPP

Marcin Nowicki

Wiceprezes ZPP